

Atskaite par dalību COPA-COGECA darba grupā

Liellopu un teļa gaļa

7. maijā 2015, Brisele

Darba grupā skatītie jautājumi:

1. Tirgus situācija;
2. Eiropas Komisijas informācija par vienkāršošanu liellopu liemeņu klasifikācijā;
3. KLP vienkāršošana;
4. Liellopu gaļas marķēšana;
5. Marķēšana, kur liellopu gaļa ir kā produkta sastāvdaļa;
6. EK priekšlikums par veterinārmedicīnas produktiem;
7. u.c.

1. Tirgus situācija

Eiropas Komisija (EK) ir sagatavojusi ziņojumu (Beef and veal market situation, 23 April 2015) par situāciju sektorā, kurā varam redzēt, ka nav notikušas milzīgas izmaiņas un situācija ir relatīvi stabila, tomēr jāatceras, ka EU28 liellopu sektora (kopā piena un gaļas) ir 2,5 miljoni saimniecības, kas ražo 7,5 miljoni tonnas gaļas kautsvārā, un tas ir trešais lielākais liellopu gaļas ražošanas apjoms pasaulē. Nozare raksturojas kā salīdzinoši sadrumstalota ar ļoti dažādām ražošanas formām, zemiem ienākumiem un augstām ražošanas izmaksām, tāpēc KLP atbalstam nozarē ir un būs milzīga nozīme.

Aptuveni 40% no Eiropas liellopu gaļas apjoma nāk no zīdītājgovju ganāmpulkiem un liellopu gaļas ražošanas apjomus būtiski ietekmē tā politika, kas tiek veidota piena nozarē un nav vēl pašlaik apzināta un saprotama tā ietekme, kas būs nozarei pēc piena kvotu sistēmas atcelšanas.

Liellopu gaļas sektorā trūkst ticamas un pārskatāmas informācijas bāzes, tāpēc svarīgi ir pilnveidot Liellopu liemeņu klasifikācijas sistēmu, kas kalpotu par šo informācijas avotu un būtu vienots visā Eiropas Savienībā (ES).

Būtiska nozīme liellopu gaļas sektorā saglabāsies arī tādiem jautājumiem kā KLP politika, liellopu elektroniskā apzīmēšana, dzīvnieku veselība arī kontekstā ar sabiedrības veselību, iekšējā un ārējā tirdzniecība, klimata pārmaiņas

2. Eiropas Komisijas informācija par vienkāršošanu liellopu liemeņu klasifikācijā

Šis jautājums ir saistīts ar KLP vienkāršošanu. Plānots ir, ka tiks paplašināts kautuvju loks, kam jāveic liemeņu klasifikācija, tiks veidota obligāta sistēma arī cūku liemeņu klasifikācijai.

Tiek diskutēts par to, no kāda nokauto dzīvnieku skaita nedēļa kautuvei jāsāk veikt liemeņu klasifikāciju. Iespējamie varianti ir atstāts 75, palielināt uz 150 vai nelikt skaitu vispār.

Dalībvalstu viedoklis ir ka jāpaliek pie esošajiem 75 dzīvniekiem nedēļā, bet jānodrošina ka visā ES tiek pielietota vienāda sistēma klasifikācijā, informācijas apkopošanā un ziņošanā.

3. KLP vienkāršošana

Jaunajā periodā ir palielināta dzīvnieku identifikācijas un apzīmēšanas loma. Atbilstoši neapzīmētie dzīvnieki tiek izslēgti no visiem maksājumiem. Pozitīvi ir, ka ir pagarināts maksājumu pieteikumu iesniegšanas termiņš.

UK uzsver, ka pozitīvi ir pagarinātais maksājumu pieteikšanas termiņš, taču tikpat svarīga ir arī maksājumu savlaicīga saņemšana.

Skotija uzsver, ka sarežģījumus rada jaunā zaļināšanas sistēma.

Saskaņā ar Latvijas Republikas Zemkopības ministrijas un SIA „Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs” 2015. gada 18. februārī noslēgto līgumu Nr.2015/31, aktivitāte „Latvijas ekspertu darba koordinēšana pārstāvniecībai ES” Atbalsta Zemkopības ministrija un Lauku atbalsta dienests.

SIA "Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs"

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
EIROPA INVESTĒ LAUKU APVIDOS
Eiropas Lauksaimniecības fonds
lauku attīstībai

Francija uzsver, ka ir daudz jaunumu un izmaiņu, līdz ar to pieteikumu iesniegšana iet lēnāk.

Īrija uzsver, ka it kā vienkāršošanas vārdā, bet sistēma ir padarīta sarežģītāka un maksājumi mazāki. Nav vienota viedokļa par to, ko uzskata par sētajiem zālājiem, vienota viedokļa nav arī par bioloģisko lauksaimniecību.

4. Liellopu gaļas marķēšana

ES ir veikusi neatkarīgu pētījumu ar neatkarīgiem ekspertiem par brīvprātīgo izcelsmes marķējumu 7 dalībvalstīs, taču pētījuma rezultāti vel tiek apkopoti un tiks ziņoti vēlāk.

Nav īsti skaidra definējuma marķēšanā teļa gaļai (līdz 8 mēn.) un jaunlopa gaļai (8-12 mēn.). It kā ir noteikts kā to atspoguļot, taču šis regulējums nedod ietekmi uz cenu vai liemeņa sadalījumu. Patērētājs vairāk skatās uz izcelsmi, nevis no kāda vecuma dzīvnieka ir gaļa. Iespējams to vajadzētu mainīt, jo tuvākajā laikā attiecīgais normatīvais akts tiks atvērts grozījumiem.

Vācija komentē, ka nav pieļaujami, ka informācija par to, ka tā ir teļa gaļa zaudē savu nozīmīgumu, jo šī gaļa ir ļoti vērtīga un kvalitatīva.

Francija uzsver, ka marķējumam jāatspoguļo arī kvalitāte, tātad varbūt patērētājs nav pietiekoši zinošs un informēts.

5. Marķēšana, kur liellopu gaļa ir kā produkta sastāvdaļa

Kopumā ir plānots izstrādāt precīzāku regulējumu, tomēr ir jautājums cik precīzā vai arī tai līmenī, ja uz picas ir mazliet maltā gaļa?

Francija uzsver, ka patērētājam jāzina ko viņš ēd un ES ir jāaizstāv sevi no produktiem, kas it kā ir lētāki, bet saražoti ar zemākām prasībām.

Vācija norāda, ka tagad ir marķēšana cūkgaļai, bet lielas nozīmes tam nav.

Austrija saka, ka ES ir jāapzīmē savi produkti, kas ir augstāku vērtību, mums ir jāsaprot kas ir ES produkti un kas trešo valstu.

6. EK priekšlikums par veterinārmedicīnas produktiem

EK pārstāvis sniedza vispārēju informāciju, dalībvalstīm komentāru nebija.

7. u.c.

Tirgus – COPA-COGECA pārstāvji bija vizītē ASV.

Jauni līgumi ar ASV varētu būt tikai tad, kad būs jauna valdība.

Liellopu gaļa ir jūtīgs produkts, un tirdzniecības apjomi ir sarunu procesā.

Joprojām ir atvērts jautājums par BSE (Bovine spongiform encephalopathy) (GSE - *Govju sūkļveida encefalopātija*), kur tomēr ir jau progress, jo Īrija ir uzsākusi liellopu gaļas eksportu uz ASV. ASV savu tirgu neatvērs visai ES, bet valstij pēc valsts (BSE problēma).

Joprojām ir aktuāls jautājums par ĢMO, ja ir runa par eksportu no ASV uz ES, tāpat arī liellopu gaļas marķēšana, kas ASV vienkārši nav. Dalībvalstis uzskata, ka ASV nekontrolēti lieto hormonus lopbarībā.

COPA-COGECA tikās ar atbildīgajām institūcijām un pārrunāja ASV lauksaimnieku atbalsta sistēmu, tā ietekmi uz ražošanu un cenu.

Citas valstis – pamazām tiek sāks eksports uz Ķīnu un Austrumu valstīm. Uzsāktas sarunas ar Japānu un Koreju.

Dainis Rungulis

Paraksts